

Scris de adrian.vasilescu pe 10 ianuarie 2019, 14:30

Cum a fost recastigata in mai bine de un an increderea pierduta intr-o clipa

Subiectul analizei: „ROBOR-ul“. Un indice asemenea oricarui altuia, dintre aceia meniti sa masoare media dobanzilor la care bancile se imprumuta intre ele, pe pietele de bani. Cum sunt, bunaoara, LIBOR pentru dolarul american sau pentru lira sterlina, TIBOR pentru yenul japonez, WIBOR pentru zlotul polonez, PRIBOR pentru coroana ceha, BUBOR pentru forintul unghuresc sau ROBOR pentru piata monetara interbancara din Romania. Si, desigur, multe altele, pentru alte si alte piete de bani din lumea larga.

Nicaieri insa, pe Terra, nu a avut nimeni ideea sa taxeze activele bancilor plecand de la nivelul atins de acest indice. Exceptia, unica pe planeta, a produs-o recent tara noastra. Guvernul, prin ordonanta de urgenta, a instituit o taxa pe activele bancare in cazul in care indicele ROBOR depaseste nivelul de 2 la suta. Asadar, in aceste zile de inceput de an, cum „ROBOR“-ul calculat pentru trei luni si pentru sase luni (reperele din recenta ordonanta) se misca intre 2,92 la suta si 3,30 la suta, este cat se poate de limpede ca toate cele 35 de banci din sistemul nostru bancar cad sub incidenta taxei extravagant numite „pe lacomie“. Inclusiv acele banci care, luni 7 ianuarie 2019, au imprumutat Ministerului Finantelor Publice, pentru doi ani si zece luni, 400 de milioane de lei. Si care, marti 8 ianuarie, intr-o sesiune suplimentara de licitatie, au scos din „portofel“ inca 60 de milioane de lei, pe care i-au imprumutat tot Ministerului Finantelor cu aceeasi scadenta: octombrie 2021. Si cum aceste creante in titluri de stat, ce intra in bilanurile bancilor respective, insumand 460 de milioane de lei, constituie active..., iata ca timp de 15 trimestre, unul dupa altul, bancile creditoare vor plati impozite pentru sumele imprumutate statului. Cele 460 de milioane plus multe altele.

intre activele bancare, pentru care vor fi platite impozite incepand de la 1 ianuarie 2019, se numara banii gheata din casierile bancilor, disponibilitatile pastrate in conturile de la BNR si instrumentele financiare derivate. in total – 15,84 la suta dintre active. Sunt active si imobiliarile corporale, compuse din cladiri, calculatoare, mobilier etc. – in total 2,53 la suta. De retinut insa ca aceasta categorie de active nu se impoziteaza. Dar grosul activelor impozitate, cu o pondere imensa in bilanturi, insumand 81,58 la suta, il constituie creantele ce reprezinta banii imprumutati de banci statului, companiilor si populatiei. Active ce sunt impozabile, fiind – ca si cele din primul esalon – financiare. Cu precizarea ca intre companiile datoare la banci se regasesc prea putine multinationale, a caror pondere semnificativa o au cele care se imprumuta in afara tarii. Recapituland, deci, bancile platesc impozite pentru imprumuturile date Ministerului Finantelor,

intreprinderilor mici si mijlocii, populatiei; si pentru banii din casierii, disponibilitatile de la BNR si instrumentele financiare derivate.

Marti dupa-amiaza, la intalnirea cu presa de la BNR, guvernatorul Mugur Isarescu a subliniat apasat riscurile pe care le implica recenta ordonanta de urgenta a guvernului. Act normativ dat la sfarsitul unui an cu multe rezultate bune in economie, inclusiv in sectorul bancar, care pune in pericol un echilibru greu castigat. A doua zi, miercuri, in unele dezbateri publice, am auzit voci care s-au grabit sa semnaleze „caderea dramatica a leului pe piata valutara“. Si care au gasit si cauza: „ce s-a intamplat marti la BNR!“...

Voi detalia. 1) La BNR, marti, nu s-a intamplat nimic neobisnuit. Pentru ca, din 1990 incoace, este in obisnuinta BNR sa constate riscurile ce pericliteaza stabilitatea financiara; si sa le semnaleze. Cum nimic neobisnuit nu s-a intamplat nici miercuri, pe piata valutara. Pentru ca o depreciere a leului fata de euro cu exact jumatate de ban nu are cum sa exprime „o cadere dramatica“ a monedei nationale.

Altceva s-a intamplat inasa: increderea consolidata timp de aproape trei ani, si anume ca inflatia a intrat intr-un port linistit, s-a destramat intr-o clipa, in octombrie 2017, cand autoritatile de reglementare au urcat brusc – si deodata – preturile la electricitate, la gaze naturale si la energie termica. Mai ales ca un soc inflationist identic s-a repetat din trei in trei trimestre, pana in vara lui 2018. Ma voi referi, intr-un comentariu viitor, la cum a dezamorsat BNR aceste socuri inflationiste. Cert este ca, treptat, Banca Nationala a redat societatii increderea pierduta. Iar inflatia, in scadere, confirmand prognozele publicate, a determinat o incetinire a cresterii „ROBOR“-ului. inca din septembrie 2018.

„ROBOR“-ul e o dobanda. Iar inflatia si dobanda sunt surori. Or, a stabili o taxa pe activele bancilor, avand drept unic criteriu nivelul „ROBOR“-ului, inseamna de fapt a cere bancilor sa plateasca o taxa pe inflatie.

ADRESA: <http://crct.ro/ntQV>